

Képviselő-testületi előterjesztés

2016. június 07.

Tárgy: Fazekas Lajos filmrendező 1956-os dokumentumfilmjének támogatása

Előterjesztő: Farkas Éva Erzsébet polgármester

Ügyiratszám: 1/716-1/2016/I.

Melléklet: -

Készítette: Makói Polgármesteri Hivatal
Kabinet Iroda

Témafelelős: Barna Gábor

.....

Az előterjesztést látta:

.....

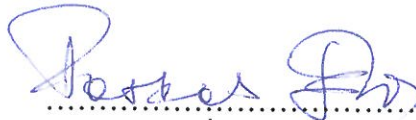
.....

Véleményezésre megküldve: Ügyrendi és Pénzügyi Bizottság

**Törvényességi véleményezésre
bemutatva:**

.....
dr. Bálint-Hankóczy Beatrix
jegyző

**A napirend előterjesztőjének
jóváhagyása:**

.....
Farkas Éva Erzsébet
polgármester

MAKÓ VÁROS POLGÁRMESTERÉTŐL

Előterjesztés

Ikt.sz: 1/716-1/2016/I.

Tárgy: Fazekas Lajos filmrendező 1956-os dokumentumfilmjének támogatása

Üi.: Barna Gábor

Melléklet: -

Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete

M a k ó

Tisztelt Képviselő-testület!

Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete 2016. február 10. napján megtárgyalta Dr. Sánta Sándor települési képviselő Fazekas Lajos filmrendező dokumentumfilmjével kapcsolatos képviselői indítványát, és a 30/2016. (II.10.) MÖKT h. számú határozattal támogatta azt.

Magyarország 2006 októberében ünnepelte az 1956-os Forradalom és Szabadságharc fél-évszázados évfordulóját. Az évforduló előtt másfél évvel pályázatot írtak ki dokumentumfilmek készítésére; ezen a pályázaton Fazekas Lajos filmrendező a makói forradalmi megmozdulások és a szovjet megszállást követő megtorlások történetét elmondó dokumentumfilm-sorozat tervével nyert.

A forradalmi események 1956. október 26-án a makói József Attila Gimnázium diákjainak fölvonulásával kezdődtek városunkban, ennek a megmozdulásnak a film rendezője volt az egyik kezdeményezője és szervezője. A dokumentumfilm (*Vidéki srácok I-II-III.* címmel) keretjátéka ez a felvonulás lett; egy évvel az 50. évforduló előtt, 2005 októberében az akkori diáksággal megismételték a fél évszázad előtti eseményeket.

Az idei évben ünnepeljük a forradalom 60. évfordulóját. Sajnálatos módon a közvetlen résztvevők közül egyre kevesebben élnek közöttünk, az általuk képviselt '56-os értékek azonban ma is helytállóak, úgymint a demokrácia, a függetlenség, a szabadság, a szolidaritás, a becsület.

Makó azoknak a városoknak az egyike, ahol 1956-ban a lakosság egységesen állt ki a forradalom értékei mellett, ahol a tettek és a szándékok azonossága az egész ország elé példaképpel állítható, kiemelten fontos, hogy méltóképpen emlékezzünk meg az akkori eseményekről.

A portréfilm két, az 56-os makói eseményekben meghatározó szerepet betöltő személyről szól: Dr. Streitmann Károly, gyermekgyógyász főorvos, egyetemi magántanáról, valamint Horváth Sándor, norvégiai gyártulajdonos, lelkes magyar hazafi és lelkében hűséges makói honpolgárról.

A főszereplők életútjának vázlata:

Streitmann Károly 1937-ben született, 1956 októberében a szegedi Orvostudományi Egyetem első éves hallgatója, a MEFESZ alapító tagja, a forradalom szikráját ő hozta haza szülővárosába – „hogyan?”, ezt Fazekas Lajos megörökítette a *Vidéki srácok*-ban. Vegyésznek készült, általános iskolai tanulmányait Makón a Szent István téri egyházi iskolában, a vegyipari technikumot Szegeden végezte.

A Makón 1956. október 28-án megalakult Forradalmi Ifjúsági Szövetség (FISZ) egyik célja volt, hogy megalakítsa a Nemzetőrséget – ez megvalósult, tagjai a forradalom napjaiban együtt járőröztek a hivatásos rendőrséggel. A Nemzetőrség felfegyverzése úgy történt, hogy Streitmann Károly két teherautónyi fegyvert és löszert hozott a FISZ székházához, melyeket a szegedi ÁVÓ-s laktanyából rekvirált.

Történetét a fél város ismerte, mégsem árulta el soha senki, így – bár letartóztatták, ahonnan kalandos úton szabadult – sok derék ember segítségével kiválóan elvégezte az egyetemet, gyermekgyógyász nefrológus szakorvosként dolgozott. A makói kórház gyermekosztályát vezette, ma egyetemi magántanárként Szegeden él, és minden október 23-án részt vesz a FISZ egykori tagjainak bajtársi találkozásán, és az egykori székházuk falán elhelyezett emléktábla koszorúzásán.

Horváth Sándor 1937-ben született, 1956 októberében ipari tanuló volt, gépszerelő szakmunkásként végzett.

A FISZ egyik népszerű akciója volt, hogy – hasonlóan sok más magyar városhoz – élelmiszersegélyt gyűjtött a Budapesten harcoló szabadságharcosoknak. A lakosság minden rétege önzetlenül adakozott, hamarosan megtelt két teherautó rakodótere az adományokkal. A Pestre induló küldeményt a makói fiatalok, jórészt a FISZ tagjai kísérték, parancsnokuk a 19 éves Horváth Sándor lett. Meglehetősen kalandos úton, de eljutottak céljukig, egy Váci úti épületig, ahol átadhatták a küldeményt, de közben a Vörös Hadsereg körbezárta a fővárost, nem lehetett kijutni az ostromgyűrűből. Horváth Sándor pedig felelős volt a vele küldött fiúkért és a két sofőrért is, így beszállásolták magukat a Váci úti kollégiumba, ahol szigorú parancsba adta, hogy senki sem hagyhatja el a házat, bármeddig kelljen is ott maradniuk.

A harcok a közelben folytak: A Rákos patak egyik partján a forradalmárok, a másikon az oroszok és az ÁVÓ újra összeverődő csapatai lötték egymást. Ebből pedig a makói fiúk sem akartak kimaradni. Amikor ideiglenesen megnyílt az ostromgyűrű, fölparancsolta a csapatát a teherautókra, és hazahozta őket Makóra – egytől egyig épségben megérkeztek. A névsor ott olvasható az egykori FISZ székház falán, a jobb oldali márványtáblán.

A városban erről a történetről ugyancsak sokan tudtak – mégsem árulta el senki, még a később hatalomba visszatért kommunisták sem.

Horváth Sándort is letartóztatták november 4-e után, Endreffy Ivánnal, a FISZ alelnökével együtt, de egy váratlan fordulat okán lehetőségük nyílt elhagyni a szegedi Csillag Börtönt, majd az országot.

Horváth Sándor 19 évesen, gépszerelő szakmunkásként tengerésznek állt, 2 évig hajózott a világtengereken, majd végül Norvégiában kötött ki, ahol magyar leányt vett feleségül és gyakorolni kezdte a szakmáját: targoncákat javított.

Később gyártani kezdte azokat, majd gyárat épített és egész Skandináviát ellátta ezekkel a rakodógépekkel. Ma a gyárat már fiai vezetik, ő Spanyolországban él.

A film elkészítését támogatja dr. Halmágyi Pál történész-szakértő és a Makói Városi Televízió is, hiszen a film méltó emléket állít a forradalom makói történéseinek.

A forradalom 60. évfordulójára, valamint a közvetlen résztvevők által képviselt '56-os értékek megőrzése érdekében javasolt a dokumentumfilm elkészítésének támogatása bruttó 2.500.000,- forinttal. A támogatási összeg mértéke a film készítőinek kérelmén alapul. Fedezetét Makó Város Önkormányzata 2016. évi költségvetéséről, módosításának és végrehajtásának rendjéről szóló 1/2016. (II.11.) önkormányzati rendelet "Makó Város Önkormányzata 2016. évi cél- és általános tartalék" című 10. melléklet 3. sor általános tartalék terhére biztosítja.

Tisztelt Képviselő-testület!

A fentiekre tekintettel, a következő határozati javaslatot terjesztem a Képviselő-testület elé:

HATÁROZATI JAVASLAT

1. Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete úgy határoz, hogy Fazekas Lajos filmrendező 1956-os forradalom 60. évfordulójára készülő dokumentumfilmjének elkészítéséhez bruttó 2.500.000,- forint összeggel hozzájárul, melynek fedezetét Makó Város Önkormányzata 2016. évi költségvetéséről, módosításának és végrehajtásának rendjéről szóló 1/2016. (II.11.) önkormányzati rendelet "Makó Város Önkormányzata 2016. évi cél- és általános tartalék" című 10. melléklet 3. sor általános tartalék terhére biztosítja.
2. A Képviselő-testület felkéri a jegyzőt, hogy az 1. pontban meghatározott összeget a költségvetési rendeleten vezesse át.
3. A Képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert az 1. pontban meghatározott dokumentumfilm elkészítéséhez szükséges intézkedések megtételére.

Határidő: folyamatos

Felelős: polgármester, 2. pont tekintetében: jegyző

Erről értesítést kap:

- Makó város polgármestere
- Makó város jegyzője
- Makói Polgármesteri Hivatal Kabinet Iroda
- Makói Polgármesteri Hivatal Pénzügyi Iroda
- Irattár

M a k ó, 2016. június 3.

Farkas Éva Erzsébet
polgármester